

Versiune anonimizată

Traducere

C-334/19 – 1

Cauza C-334/19

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

24 aprilie 2019

Instanța de trimitere:

Landgericht Stuttgart (Germania)

Data deciziei de trimitere:

28 martie 2019

Apelantă:

Eurowings GmbH

Intimați:

GD

HE

IF

Landgericht Stuttgart

Ordonanță

În cauza

1) GD, [omissis]

- intimat-reclamant -,

2) HE, [omissis]

- intimată-reclamantă -,

3) IF [omissis] [omissis]

- intimată-reclamantă -,

[omissis]

împotriva

Eurowings GmbH [omissis]

- apelantă-pârâtă -,

[omissis]

având ca obiect plata unei compensații în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 261/2004, **[Or. 2]**

Landgericht Stuttgart [Tribunalul Regional din Stuttgart, Germania] – 5. Zivilkammer [Secția a cincea civilă] –, [omissis] a decis, la 28 martie 2019, în urma ședinței de judecată din 21 februarie 2019, după cum urmează:

1. Suspendă judecarea cauzei.
2. Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, următoarea întrebare preliminară privind interpretarea dreptului Uniunii:

Dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91, în special articolul 5 alineatul (3) din acesta, trebuie să fie interpretate în sensul că absența spontană prin intrarea în concediu medical a unei părți semnificative a personalului navigant („grevă spontană”) al unui operator de transport aerian care închiriaza aeronava și echipajul „operatorului efectiv de transport aerian”, în sensul articolului 2 litera (b) din regulamentul menționat, în cadrul unui contract de închiriere cu echipaj („wet lease”), dar care nu și-a asumat responsabilitatea efectuării zborului, are drept consecință ca „operatorul efectiv de transport aerian” să nu poată să invoce existența unei „împrejurări excepționale”, în sensul articolului 5 alineatul (3) din același regulament, în conformitate cu [Hotărârea din 17 aprilie 2018, Krüsemann și alții, C-195/17, C-197/17 - C 203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 - C 286/17 și C 290/17 - C-292/17, EU:C:2018:258] [omissis]? **[Or. 3]**

Motive:

I.

1. Reclamanții solicită obligarea pârâtei la plata unei compensații de câte 400 de euro pentru fiecare, în total 1 200 de euro, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (denumit în continuare „Regulamentul privind drepturile pasagerilor”), potrivit interpretării date acestui regulament de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în eventualitatea întârzierilor prelungite, plus dobânzi și cheltuieli de asistență juridică efectuate în faza precontencioasă.
2. Reclamanții au rezervat la pârâtă, pentru data de 12 septembrie 2017, bilete la zborul EW 2695 de la Rodos care era planificat să ajungă la destinație, la Stuttgart, în aceeași zi la ora 22:35 (ora locală). În fapt, avionul a aterizat la Stuttgart doar a doua zi la ora 15:36. Distanța de zbor între Rodos și Stuttgart este cuprinsă între 1 500 și 3 500 de kilometri. Zborul ar fi trebuit să fie efectuat cu o aeronavă a Air Berlin, pe care pârâta o închiriasse, cu echipaj cu tot, în cadrul unui contract de „wet lease”.
3. Ca urmare a întârzierii de peste trei ore a sosirii la destinație, reclamanții au solicitat pârâtei plata unei compensații prin scrisoarea din 18 septembrie 2017. Pârâta a refuzat să dea curs acestei cereri prin scrisoarea din 7 decembrie 2017, pentru motivul că, la 12 septembrie 2017, membrii personalului navigant al Air Berlin au intrat în masă în concediu medical. Ulterior, prin scrisoarea din 22 ianuarie 2018, reprezentanții reclamanților au solicitat din nou pârâtei plata compensației amintite. Pârâta nu a dat curs nici cu acea ocazie cererii reclamanților.
4. Litigiul dintre părți se poartă cu privire la aspectele dacă pârâta trebuie să fie considerată a fi operatorul efectiv de transport aerian, în sensul articolului 2 litera (b) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor, și, prin urmare, dacă ea are calitate procesuală pasivă, dacă pârâta **[Or. 4]** poate invoca existența unor împrejurări excepționale care nu au putut fi evitate în pofida adoptării tuturor măsurilor posibile, în sensul articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor, având în vedere argumentul pârâtei că o parte semnificativă a personalului Air Berlin a absentat ca urmare a intrării în concediu medical, și dacă reclamanții au dreptul la plata cheltuielilor de asistență juridică efectuate în faza precontencioasă.
5. Prin hotărârea din 19 iulie 2018, Amtsgericht Nürtingen (Tribunalul Districtual din Nürtingen, Germania) a admis acțiunea pentru motivele că pârâta, în calitate de operator efectiv de transport aerian, are calitate procesuală pasivă, că ea nu poate invoca o împrejurare extraordinară - care să excludă dreptul la compensație - constând în absența piloților Air Berlin ca urmare a intrării lor în masă în concediu medical, împrejurare care poate fi explicată doar printr-o „grevă spontană”, și, în sfârșit, că reclamanții au dreptul la plata dobânzilor și a cheltuielilor de asistență juridică efectuate în faza precontencioasă.

6. Împotriva hotărârii tribunalului districtual, pârâta a formulat apel, reclamanții solicitând respingerea acestuia. Pârâta solicită respingerea acțiunii reclamanților și anularea hotărârii tribunalului districtual. În subsidiar, ea solicită suspendarea judecării cauzei și „înaintarea problemei [referitoare la interpretarea Regulamentului privind drepturile pasagerilor], în litigiu între părți, la Curtea de Justiție a Uniunii Europene”, în conformitate cu articolul 267 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) în vederea pronunțării unei decizii preliminare.
7. [Propunere de formulare a întrebării preliminare] [omissis] **[Or. 5]**
8. [omissis]
9. În acest sens, pârâta arată că nu este operator efectiv de transport aerian în sensul articolului 2 litera (b) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor și că, spre deosebire de împrejurările din [Hotărârea din 17 aprilie 2018, Krusemann și alții, C-195/17, C-197/17-C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17 până la C-286/17 și C-290/17-C-292/17, EU:C:2018:258], ea nu a avut nicio posibilitate de a evita absența piloților Air Berlin.

II.

10. [omissis]
11. Decizia asupra apelului depinde de răspunsul Curții de Justiție a Uniunii Europene la întrebarea preliminară enunțată în dispozitivul prezentei ordonanțe.
12. Având în vedere că o parte semnificativă a personalului navigant al operatorului de transport aerian Air Berlin, de la care pârâta a închiriat aeronava și personalul navigant prin intermediul unui contract de „wet lease”, a intrat în concediu medical și ținând seama, în special, de articolul din tagesschau.de din 12 septembrie 2017 depus de pârâtă [omissis], potrivit căruia absențele spontane cauzate de intrarea personalului în concediu medical își aveau originea în dezacorduri legate de vânzarea Air Berlin, instanța consideră că este vorba despre o „acțiune coordonată” și, prin urmare, ținând seama de Hotărârea [din 17 aprilie 2018, Krusemann și alții, C-195/17, C-197/17-C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17-C-286/17 și C-290/17-C-292/17, EU:C:2018:258] [omissis], despre o „grevă spontană”. Se află pârâta în imposibilitatea de a invoca „împrejurări excepționale”, în sensul articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor, întrucât, în calitate de operator de transport aerian care are responsabilitatea efectuării zborului **[Or. 6]**, o asemenea „grevă spontană” este considerată ca privind propriul personal de zbor? Într-un asemenea caz, apelul nu poate fi admis.
13. Pe de altă parte, apelul ar putea fi admis dacă s-ar considera că pârâta, în eventualitatea unei „greve spontane” a personalului navigant al Air Berlin, care are calitatea de locator sau de concedent în contractul de „wet leasing”, având în vedere lipsa oricărui control sau a oricărei influențe în calitatea sa de locatară sau

de utilizator în contractul de „wet leasing”, poate invoca existența unei „împrejurări excepționale” în sensul articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor.

14. În această privință, instanța înclină să considere că, în considerarea posibilității de invocare a unei excluderi în sensul articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul privind drepturile pasagerilor împotriva pasagerilor care solicită compensații în temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (c) și al articolului 7 din același regulament, pârâta, având în vedere faptul că a închiriat aeronava și personalul navigant de la Air Berlin printr-un contract de „wet lease”, nu ar trebui plasată nici într-o poziție mai favorabilă, nici în una mai nefavorabilă decât cea în care s-ar fi aflat dacă ar fi efectuat ea însăși zborul. Prin urmare, ea nu ar trebui să fie în măsură să invoce „împrejurări excepționale” în sensul dispoziției amintite în ipoteza unei „greve spontane” efectuate de personalul navigant al locatorului sau al concedentului. În caz contrar, obligația operatorului efectiv de transport aerian ar depinde de aspectul dacă el utilizează propria aeronavă și propriul personal navigant sau utilizează aeronava și personalul navigant închiriate de la alt operator de transport aerian în temeiul unui contract de „wet lease”. Orice alt rezultat ar fi de asemenea contrar considerentelor (7) și (1) ale Regulamentului privind drepturile pasagerilor.
15. [Observații cu privire la modul de formulare a întrebării preliminare propus de pârâtă] [omissis]
16. [omissis] **[Or. 7]** [omissis]
17. [omissis]
[omissis]